

Islamic Republic of Iran
(Anti-arrogance, fight against domineering, supporter of the oppressed)

mahdi bahoosh fardaghi*¹

Abstract

After the end of World War II, the two powers of the West (the United States of America) and the East (the Soviet Union) occupied the world for a long time with tight and breathtaking competitions to expand their control and influence. In the middle of these conflicts and in a region where the United States of America did not think about, the Islamic Republic of Iran emerged with a model of government that had never been seen before. This was accompanied by slogans such as: neither east, nor west. which brought the enmity of the colonial regime with the Islamic Republic of Iran. The Islamic Republic of Iran as a powerful country, with a very important geographical location dedicated and literate manpower, high military deterrence power in the West Asian region, which today has become the center of global developments, can play an important and influential role in the new world order. In this article, with the analytical and library method, with the aim of introducing the position of the Islamic Republic of Iran in the new world order and the geometry of power as a model for fighting against global arrogance and authoritarianism and supporting the oppressed. it is also written as the greatest intellectual and value development of the current century. firstly, it deals with the terminology of arrogance and domineering, then it describes the origins of arrogance and domineering, the typology of arrogance and domineering, the characteristics of arrogant culture, and then the fundamental principles and solutions for dealing with arrogance. and he explains hegemony and finally introduces the Islamic Republic of Iran as a model to fight against arrogance and hegemony and support the oppressed at the global level, and finally and the conclusion that the Islamic Republic of Iran follows the pure Islam of Muhammad (pbuh) and Islamic laws. He is the supporter of the oppressed, anti-arrogance and opposes the oppressors in a practical and theoretical way. And it tells the reasons for the enmity of the arrogant and bullies of the world with this value system.

Keywords: Islamic Republic of Iran, anti-arrogance, arrogant, domineering, global arrogance, underprivileged

1. Corresponding author: Master of Theology, History and Civilization of Islamic Nations, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran.
mbf_hbf@yahoo.com

دولت جمهوری اسلامی ایران

(استکبار ستیز، مبارزه با سلطه طلب، حامی مستضعفان)

مهدی باهوش فاردقی^{۱*}

چکیده

پس از پایان یافتن جنگ جهانی دوم دو قدرت غرب (ایالات متحده امریکا) و شرق (اتحاد جماهیر شوروی) برای مدت طولانی جهان را با رقابت‌های تنگاتنگ و نفس‌گیر جهت گسترش سیطره و نفوذ خود مشغول ساختند. در میان این درگیری‌ها و در منطقه‌ای که ایالات متحده امریکا فکرش را هم نمی‌کرد جمهوری اسلامی ایران با مدلی از حکومت که تا به حال سابقه نداشت، ظهور کرد. این ظهور همراه با شعارهایی چون: نه شرقی، نه غربی همراه شد. که دشمنی نظام سلطه با جمهوری اسلامی ایران را به همراه داشت جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری قدرتمند، با موقعیت جغرافیایی بسیار مهم، نیروی انسانی متعهد و باسواد، توان بالای بازدارندگی نظامی در منطقه غرب آسیا که امروزه به مرکز تحولات جهانی تبدیل شده است می‌تواند نقش مهم و تأثیرگذاری در نظم نوین جهانی و هندسه قدرت در دنیا ایفا نماید. در این مقاله که با روش تحلیلی، کتابخانه‌ای و با هدف معرفی جایگاه جمهوری اسلامی ایران در نظم نوین جهانی و هندسه قدرت به عنوان الگویی برای مبارزه با استکبار جهانی و سلطه‌طلبی و حمایت از مستضعفان و به عنوان بزرگترین تحول ارزشی و فکری قرن حاضر نوشته شده است ابتدا به واژه‌شناسی استکبار و سلطه‌طلبی پرداخته و سپس زمینه‌های پیدایش استکبار و سلطه‌طلبی، گونه‌شناسی استکبار و سلطه‌طلبی، ویژگی‌های فرهنگ استکباری را بیان نموده و پس از آن راهکارها و اصول بنیادین مقابله با استکبار و سلطه‌طلبی را توضیح داده و در آخر جمهوری اسلامی ایران را به عنوان الگویی برای مبارزه با استکبار و سلطه‌طلبی و حمایت از مستضعفان در سطح جهانی معرفی می‌نماید، و در آخر و نتیجه‌گیری جمهوری اسلامی ایران را به دلیل پیروی از اسلام ناب محمدی (ص) و قوانین اسلامی، حامی مستضعفان، استکبارستیز و مخالف با زورگویان به صورت عملی و نظری معرفی می‌نماید. ودلائیل دشمنی مستکبران و زورگویان عالم با این نظام ارزشی را بازگو می‌کند.

کلیدواژه‌ها: جمهوری اسلامی ایران، استکبارستیزی، مستکبران، مترفین سلطه طلبی، استکبار جهانی، مستضعف.

۱. نویسنده مسئول: کارشناس ارشد الهیات گرایش تاریخ و تمدن ملل اسلامی، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران

مقدمه و بیان مسئله

یکی از مسائل مهم جمهوری اسلامی ایران مخالفت و دشمنی قدرت‌های مستکبر می‌باشد حال این سوال مطرح است که دلیل مخالفت و دشمنی جمهوری اسلامی ایران با مستکبران، سلطه‌طلبان و حمایت از مستضعفان چیست؟

پژوهش پیش رو به بیان مواضع کشوری مسلمان در راه مقابله با نظام استکبار و سلطه و حمایت از مستضعفان پرداخته که این موضع را جزء لاینفک وجودی خود می‌داند. حال این سوال مطرح می‌شود که آیا این کشور می‌تواند در این زمینه تأثیرگذار باشد؟ امروزه در قسمت‌های مختلف این کره خاکی استکبار جهانی با نشان دادن چهره‌ای ترسناک از اسلام و مسلمین سعی در ایجاد اسلام هراس دارد چرا که وجود رقیبی بزرگ و قدرتمند به نام جمهوری اسلامی ایران که با قدرت فرهنگی و پویایی بی‌نظیری که داراست می‌تواند نظام استکبار و سلطه جهانی را از صحنه خارج ساخته و این کره خاکی را تحت نفوذ سیاسی، اقتصادی، علمی، معنوی و فرهنگی خود قرار دهد. جمهوری اسلامی ایران با مشخص کردن اهداف و آرمان هایش با تمام وجود سعی در ایجاد تمدن نوین اسلامی تحت لوای پرچم اسلام با تکیه زدن بر اسلام ناب محمدی دارد و زمانی که به این آرمان دست یابد دیگر مستکبران و سلطه‌گران در این کره خاکی جایی نخواهند داشت و مستضعفان با دست یابی به جایگاه در خور شان خوددیگر استعمار نخواهند شد. و این بسیار مهم است که جامعه جهانی در مسیری گام بردارد که عدالت برقرار شده و هدف‌ها در سطح فردی و جمعی قابل دسترس باشند. آنچه باعث تثبیت موقعیت جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک قدرت منطقه‌ای شده است می‌تواند زمینه لازم را جهت تبدیل آن به یک قدرت جهانی نیز فراهم نماید.

تعریف مفاهیم

استکبار

این لغت از ریشه کبر و به معنای برتری‌خواهی، امتناع از پذیرش حق از روی عناد و تکبر است، اما در اصطلاح: این لغت بیش‌تر به سلطه‌جویی، استعمار و استعمار معنا می‌شود. (مصطفوی، حسن، ۱۳۶۰، حسن، التحقیق فی کلمات القرآن، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب).

واژه‌شناسی سلطه

این واژه در لغت به معنای غلبه، قدرت، قوت، اعتبار، تسلط، فرمانروایی، پادشاهی و در اصطلاح استیلای سیاسی یک قدرت بر دیگران در گروهی که همه اعضای آن بنا بر فرض با یکدیگر برابرند، می‌باشد. (معین، فرهنگ فارسی، ۱۳۵۰).

زمینه‌ها و عوامل پدید آمدن استکبار

۱- برتری بینی‌های توهمی

خداوند موجودات را به صورت‌های مختلف آفریده و افراد هر صنف را نیز ویژگی‌های فردی در خلقت عطا کرده است ولی باید توجه داشت که هیچ چیز جز خدا شرافت و کرامت ذاتی، نفسی و استقلال‌ی ندارد و هر موجودی هرچه دارد از عنایت و فضل اوست پس باید از انتساب کرامت‌های ظاهری به ذات خود پرهیز کرد و گرفتار توهم خودبینی نشد که خودبینی سر استکبار است نخستین مستکبر عالم، ابلیس بود که از همین جا لغزید او وقتی مامور به سجده بر آدم شد به خلقت خود نگریست و با توجه به خلقت خود از آتش و خلقت آدم از خاک از سجده کردن بر او خودداری ورزید زیرا او آتش را از خاک برتر شمرد و خود را مقدم بر آدم دانست یهودیان نیز گاه گرفتار همین توهمات باطل شده‌اند و گمان برده‌اند که نژادشان از سایر نژادها برتر است هم اکنون نیز نژاد پرستان صهیونیست در سایه همین افکار باطل دچار استکبار و خود برتر بینی شده‌اند و از هر گونه ظلم و ستم بر ملت مظلوم فلسطین و نیز کشورهای همسایه خودداری نمی‌کنند آنان گمان می‌کنند که از نژاد برتری هستند و سایر انسان‌ها باید در خدمت آنان باشند.

۲- امکانات و قدرت اقتصادی

ولقد مکناهم فیما ان مکناهم فیه

به آنان قدرت و مکنتی در زمین دادیم که به شما نداده‌ایم.

۳- احساس بی‌نیازی

كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظِرٌ

حقاً که انسان سرکشی می‌کند همین که خود را بی‌نیاز پندارد.

اگر در انسان‌ها احساس بی‌نیازی نسبت به پروردگار و حتی نسبت به هم نوعان پدید آید این احساس آن‌ها را به طغیان در برابر خدا و خلق و می‌دارد مترفان که از امکانات مادی فراوانی برخوردارند به سوی خوش گذرانی و ولنگاری می‌گیرند و از پذیرش قیود و قوانین محدودکننده آزادی‌های بی‌حساب ابا می‌ورزند از طرف دیگر این غرقه بودن در نعمت‌ها روحیه خودبینی می‌آفریند و گمان می‌کنند که در پیشگاه خدا ارج و قرب خاصی دارند که دیگران از این ارج و قرب محرومند.

۴- غرور علمی

فَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِنْدَهُمْ مِنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ
هنگامی که رسولان‌شان دلایل روشن برای آنان آوردند به دانشی که خود داشتند خوشحال شدند و دل بستند و آنچه را به تمسخر می‌گرفتند آنان را فرا گرفت.

کسانی که کذاب هستند پس از دسترسی به اطلاعات و علوم گوناگون گرفتاری غرور علمی می‌گردند و به واسطه آن علم گرچه علوم دینی باشد مغرور می‌شوند و دیگر حاضر به شنیدن سخنان و نظریات دیگران نیستند و غیر خود را بر حق نمی‌شمرند و گوش به سخنان آنان نمی‌دهند بسیاری از مخالفان انبیاء از همین قشرها بودند که به علوم خود می‌نازیدند و آن‌ها را برتر از سخنان پیامبران می‌دانستند جبهه‌گیری بسیاری از عالمان اهل کتاب در مقابل رسالت پیامبر اکرم (ص) از همین مقوله بود که خداوند متعال آن‌ها را به عذاب دردناک بشارت داده است.

در جهان کنونی نیز که بسیاری از مسائل پیرامون مسأله تضاد دین و علم و از طرف برخی از افراد مطرح می‌شود از همین مطلب نشات می‌گیرد آنان گمان می‌کنند که علوم متداول در جهان و بویژه اکتشافات جدید علمی آنان را بی‌نیاز از دین نموده و تکیه بر علوم روز می‌تواند آنان را به خوشبختی و کامیابی نهایی برساند از این رو در برابر حرکت‌های دینی موضع می‌گیرند و گرفتار استکبار می‌گردند.

۵- جرم پیشگی

و اما الذین كفروا افلم تكن اياتي تتلى عليكم فاستكبروا وكنتم قوما مجرمين

وای کسانی که کفر ورزیده اید مگر آیات من بر شما خوانده نشد پس استکبار ورزیدید و شما قومی جرم پیشه بودید.

۶- فقر فرهنگی و وابستگی فکری

گاهی افزون بر استعمارگران، خود مستضعفان نیز در تقویت استکبار نقش دارند و به تبلیغات، دیسپسه‌ها و تهاجم فرهنگی مستکبران پاسخ مثبت می‌دهند و از آن‌ها حمایت می‌کنند (ضعیفان به مستکبران می‌گویند: ما پیرو شما بودیم). (فرقانی، ۱۳۸۳، استکبار ستیزی در قرآن کریم).

مترفین

ریشه این کلمه ترفه و به معنای نعمت فراوان است (راغب، مفردات الفاظ القرآن، ۵۰۲هـ.ق) مترف به کسی می‌گویند که در نعمت‌های فراوان دنیوی قرار گرفته و سرگرم لذات و شهوات است (ابن اثیر، ج ۱، ص ۱۸۷) و به همین دلیل به انجام وظایف الهی و انسانی توجه ندارد بلکه برای عیش و نوش بیشتر به واجبات و تکالیف پشت پا می‌زند... (طبرسی، مجمع البیان، ۱۴۰۸ هـ.ق) بنابراین ویژگی اتراف (قرار گرفتن در ناز نعمت فراوان) انسان را به دام استکبار گرفتار می‌کند و در فرهنگ قرآنی، منظور از مترفین همان مستکبران‌اند.

گونه‌شناسی استکبار

الف- استکبار از عبادت و پرستش و خودداری از اظهار ذلت و خضوع در برابر خدا، به دیگر تعبیر، کسانی که حاضر نیستند در برابر خدا پیشانی بندگی به خاک بسایند و اظهار ذلت و بندگی کنند عاقبت اینگونه افراد ذلت و خواری و دوزخ است. و پروردگارتان فرمود: مرا بخوانید تا شمارا اجابت کنم در حقیقت کسانی که از پرستش من کبر می‌ورزند به زودی خوار و ذلیل به دوزخ وارد می‌شوند.

ب- استکبار از اطاعت خدا: کسانی هم هستند که به ربوبیت و الوهیت خداوند معتقدند و اهل عبادت و اطاعت اند ولی این اطاعت تا زمانی است که باشان آنان سازگار باشد اما هرگاه امر خدا را خلاف شأن و مرتبه (ساختگی و دروغین) خود دیدند، از اطاعت سر باز می‌زنند و اظهار بزرگی می‌کنند

استکبار شیطان از این نوع بود او سالیانی دراز عبادت کرده بود ولی امر خدا مبنی بر سجده بر آدم(ع) بر او سنگین آمد و ان را دور شأن، مقام و مرتبه خود دانست و لذا استکبار ورزید همین استکبار او را از مقام قرب پایین کشید و به پست ترین درجه ذلت و خواری سوق داد.

استکبار سیاسی

«إِنَّ فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضِعُّ طَائِفَةً مِنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُ إِنَّهُ كَانَ مِنَ الْمُفْسِدِينَ»

فرعون در سرزمین مصر سر بر افراشت، و مردم ان را طبقه طبقه ساخت طبقه‌ای از آنان را زبون می‌داشت: پسرانشان را سر می‌برید و زنانشان را برای بهره کشی، زنده بر جای می‌گذاشت که وی از فساد کاران بود.

مستکبران سیاسی کسانی هستند که: حاکمیت و اداره جامعه را به دست می‌گیرند و بندگان خدا را کوچک، پست، نادان و صغیر و خود را قیم آنان می‌شمرند و برگردن آنان سوار می‌شوند و آنان را به بردگی می‌گیرند و به ناحق و بر خلاف اصول فطری، عقلی و دینی بر مردم حکم می‌رانند استکبار فرعون، نمرود و همه حاکمان ستمگر در طول تاریخ از این نوع بوده است. حضرت موسی(ع) به دلیل همین استضعاف بنی اسرائیل و به بندگی گرفتن آنان، بر فرعون اعتراض کرد اما فرعون نافرمانی موسی از خود را بهانه کرد و موسی(ع)، صفت استکباری فرعون را یاد آور شد.

استکبار اقتصادی

«إِنَّ قَارُونَ كَانَ مِنْ قَوْمِ مُوسَى فَبَقِيَ عَلَيْهِمْ وَأْتَيْنَاهُ مِنَ الْكُنُوزِ مَا إِنَّ مَفَاتِحَهُ لَتَنُوءَ بِالْعُصْبَةِ أُولَى الْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُ قَوْمُهُ لَا تَفْرَحْ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْفَرِحِينَ وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَ لَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَ أَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ»

قارون از قوم موسی بود و بر آنان ستم کرد و از گنجینه‌ها آنقدر به او داده بودیم که کلیدهای آن‌ها بر گروه نیرومندی سنگینی می‌کرد آنگاه که قوم وی به او گفتند شادی مغرورانه مکن که خدا شادی کنندگان مغرور را دوست ندارد و با آنچه خدایت داده سرای آخرت را بجوی و سهم

خود را از دنیا فراموش مکن و همچنان که خدا به تو نیکی کرده نیکی و در زمین فساد مجوی که خدا فساد گران را دوست نمی‌دارد.

استکبار علمی

وَ اتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا فَاتَّبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ
بخوان بر آنان سرگذشت آن کس را که آیات خود را به او دادیم، ولی او از لباس آیات ما به در آمد شیطان او را تعقیب کرد و از گمراهان شد.

کسانی که به مراتب و درجات علمی می‌رسند و آن مرتبه علمی در آنان غرور ایجاد می‌کند و آنان را به استکبار می‌کشاند دارای اینگونه از استکبارند نمونه‌هایی از این مستکبران نیز در قرآن نام برده شده اند از جمله آن‌ها بلعم بن باعورا است که ایه مورد بحث به او اشاره می‌کند خداوند آیات توحید خود را به بلعم نمایانده بود به گونه ایی که حقیقت برایش آشکار و متجلی شده و هیچ شک و شبهه‌ای برایش نمانده بود ولی او از روی استکبار و هوا پرستی به جبهه کفر فرعون‌ی پیوست و در برابر موسی (ع) قرار گرفت و از لباس حق به در آمد. (طباطبایی، سیدمحمد حسین، ۱۳۷۸، تفسیرالمیزان، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم دفتر انتشارات اسلامی)

نمونه دیگر مستکبر علمی، ولید بن مغیره است او از بزرگان قریش و عالمان آنان بود که خود در مسجد الحرام سخن پیامبر اسلام (ص) را شنیده و تحت تأثیر قرار گرفته بود و حتی میان مردم شایع شده بود که اسلام آورده است بزرگان قریش نزد او رفتند و نظرش را درباره قرآن جویا شدند قرآن کریم عکس العمل او را در برابر این پرسش قریشیان چنین زیبا بیان می‌کند:
او برای مبارزه با قرآن اندیشه کرد و مطلب را آماده ساخت مرگ بر او باد چگونه مطلب را آماده کرد باز هم مرگ بر او باد چگونه مطلب و نقشه شیطانی خود را آماده ساخت.

ویژگی‌های فرهنگ استکباری

بهترین راه شناخت فرهنگ استکباری از دیدگاه قرآن شناخت چهره‌های شاخص مستکبران و روش و منش آنان از طریق خود قرآن کریم است و ابلیس سردمدار بزرگ جبهه استکبار است که برای نخستین بار این علم را برداشت و پیشوایی مستکبران را بر عهده گرفت مهم‌ترین ویژگی‌های مستکبران از نظر آیات قرآن کریم چنین‌اند:

خود برترینی

قال یا ابلیس ما منعک ان تسجد لما خلقت بیدی استکبرت ام کنت من العالین قال انا خیر منه خلقتی من نار و خلقته من طین خداوند فرمود: ای ابلیس چه چیز تو را مانع شد که برای چیزی که به دستان قدرت خویش خلق کردم سجده آوری آیا تکبر نمودی یا از برترین‌ها بودی گفت من از او به‌ترم مرا از آتش آفریدی و او را از گل.

فخر و مباهات بر امتیازات مادی

و قالو نحن اکثر اموالا و اولادا و ما نحن بمعذین مترفین به پیامبران گفتند: ما بیش از شما مال و فرزند داریم و در آخرت نیز عذاب نخواهیم شد.

مترفین و مستکبرین به داشتن اموال و فرزندان بیشتر مباهات می‌کنند و آن را نشانه کرامت ذاتی خود می‌پندارند و حتی معتقدند که چون خداوند آنان را در این دنیا گرامی داشته در قیامت نیز جایگاهی والا خواهند داشت.

تقلید از نیاکان

و کذلک ما ارسلنا من قبلک فی قریه من نذیر الا قال مترفوها وجدنا اباءنا علی امه و انا علی اثارهم مقتدون.

و بدین گونه در هیچ شهری پیش از تو هشداردهنده‌ای نفرستادیم مگر آنکه خوش گذرانان آن گفتند: ما پدران خود را بر آیینی و راهی یافته‌ایم و ما از پی ایشان راهسپاریم.

عصیبت را همبستگی شدید، طرفداری حزبی خوشاوندی یا عقیدتی، و تعصب و غیرت به خرج دادن، زیر بار حق نرفتن و سر سختی و پا فشاری در عقیده باطل، معنا کرده‌اند. (بندر ریگی، محمد، ۱۳۸۶، منجد الطلاب، تهران، انتشارات اسلامی).

تعصب بیماری شایع روانی - اجتماعی است که در طبقات مختلف اجتماعی ظاهر می‌گردد و از استکبار ناشی می‌شود از این رو مستکبران پایه و اساس آن را در جامعه تشکیل می‌دهند.

حضرت علی (ع) می‌فرماید: هشدار، بترسید از اطاعت و پیروی بزرگانان کسانی که با سو استفاده از موقعیت خود در میان مردم گردنکشی کردند آنان پایه‌ها و بنیان عصیبت اند. (نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲).

انکار رسالت انبیاء

و ما ارسلنا فی قریه من نذیر الا قال مترفوها انا بما ارسلتم به کافرون ما هیچ رسولی نفرستادیم مگر آنکه ثروتمندان عیاش (مستکبران) آن دیار گفتند: بی گمان ما به رسالت شما کافریم. مستکبران که خود پرستی سراسر وجودشان را فرا گرفته است از دیدن واقعیت‌ها و درک حقیقت‌ها و قبول هدایت‌ها عاجزند آنان آنچه را به نفع و سودی برایشان داشته باشد، می‌بینند و می‌پذیرند و از هرچه به شان و موقعیت آنان خلل وارد کند سر باز می‌زنند از این رو همواره در صف مقدم مخالفان انبیاء قرار می‌گیرند.

تحقیر توده‌های مستضعف

ولا اقول للذین تزدری اعینکم لن یوتیهم الله خیرا الله اعلم بما فی انفسهم انی اذا لمن الظالمین این آیه بیان پاسخ حضرت نوح (ع) به مستکبران قومش است. قضاوت مستکبران درباره مومنانی که از اقشار مستضعف جامعه اند این است که آنان از اراذل و اوباش و ساده لوح اند. گمان می‌کنند که خداوند به محرومان و مستضعفان خیر و سعادت نداده است از این رو باید تحقیر شوند و انتظار چنین برخوردی را از سوی پیامبران نیز دارند در صورتی که پیامبران هیچ گاه محرومان را از اطراف خود نمی‌رانند بلکه به آنان توجه ویژه‌ای دارند.

نافرمانی (فسق)

وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا يَمَسُّهُمُ الْعَذَابُ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ و کسانی که آیات ما را دروغ انگاشتند به سزای آنکه نافرمانی می‌کردند عذاب به آنان خواهد رسید.

چون مبنای فکری و عقیدتی مستکبران را ماده پرستی تشکیل می‌دهد و بر معیار خودپرستی عمل می‌کنند در منجلا ب شهوت غوطه‌ور می‌شوند و بی بند و باری را به اوج می‌رسانند آنان نه تنها خود فاسدند بلکه ریشه هر فساد اجتماعی‌اند و از این قشر بی بند و باری به اقشار پایین جامعه سرایت می‌کند و آلودگی در سطحی گسترده پخش می‌شود. (صابر پور، مینو، ۱۳۸۵، تکبر و استکبار در قرآن کریم، ۴(۲)).

امام خمینی (ره) می‌فرماید: وقتی خوی زمین خواری و باغ‌داری و کاخ‌نشینی در بین مردم باب باشد اسباب آن می‌شود که انحطاط اخلاقی پیدا بشود. (موسوی خمینی، صحیفه نور، ۱۳۷۸).

راهکارها و اصول بنیادین مبارزه با استکبار

عقل و شرع، بر ضرورت مبارزه با استکبار حکم می‌کنند و مستضعفان و آزادگان را موظف می‌دانند که به رویارویی با مستکبران پردازند در اینجا برخی از اصول این مبارزه را بیان می‌کنیم. (سروش، استضعاف و استکبار در قرآن، ۱۳۹۲).

- خودباوری و اعتماد به نفس
- برخورد تهاجمی با استکبار
- شکیبایی، صبر و پایداری در مبارزه
- وجود رهبری صالح و یاورانی صدیق
- اتحاد و انسجام
- تحقیر و شکستن شکوه دروغین مستکبران.

اهداف شکل‌گیری نظام سلطه

اهداف سیاسی

الف. تربیت مدیران و سیاستمدان وابسته: بعد از جنگ جهانی دوم، استعمارگران مجبور شدند به کشورهای تحت سلطه خود، استقلال سیاسی بدهند؛ زیرا حضور نیروی نظامی بیگانه در مستعمرات، بدبینی و مخالفت مردم را بر می‌انگیخت. دادن استقلال سیاسی به کشورهای زیر سلطه، آنان را از دشمنی با دولت‌های استعمارگر باز می‌داشت؛ اما کشورهای سلطه‌گر، با تغییر روابط سیاسی خود، همچنان به سلطه خود بر این کشورها ادامه دادند. یکی از مهم‌ترین اهداف

سیاسی قدرت‌های امپریالیستی، این است که اشخاص را برای به دست گرفتن قدرت در کشورهای به ظاهر مستقل، تربیت کنند، و یا در صاحب منصبان این کشورها نفوذ کرده، آنان را با خود همراه و همگام سازند. علاوه بر آن، قدرت‌های استعماری سعی داشته و دارند که افراد بومی و غیر بومی را تعلیم دهند، تا به عنوان تکنسین و مشاور، و در واقع برای تصدی امور سیاسی به آن کشورها بفرستند.

ب. تأسیس پایگاه‌های نظامی در سراسر جهان: «دولت آمریکا دارای ۱۲۳۴ پایگاه نظامی در ۴۴ کشور جهان است». «آمریکا در کشورهای بحرین، عمان، سودان، سومالی، کنیا، ترکیه، عربستان، عراق، سوریه، گرجستان، هند، ژاپن... دارای پایگاه‌های متعدد نظامی است. هدف آمریکا از ایجاد پایگاه‌های نظامی سرکوب مبارزات مردمی و انقلاب‌های داخلی کشورهای جهان سوم است. همچنین این پایگاه‌ها زمینه دخالت سیاسی را در زمان صلح و جنگ فراهم می‌آورند، و یا قادرند با فشار به دولت محلی، آنان را مطیع خواست‌های آمریکا نمایند. نظامیان آمریکایی، فرهنگ و آداب خود را در کشورهای محل استقرار، رواج می‌دهند و به تربیت مستقیم و غیر مستقیم افراد نظامی بومی می‌پردازند، تا در حال یا آینده از آنان برای مقاصد خود استفاده کنند. پایگاه‌های نظامی، محل مناسبی برای فروش تسلیحات است، و تاریخ نشان داده است که در صورت لزوم، مخالفان داخلی از این امکانات استفاده می‌کنند. این کار از نظر آن‌ها قانونی است؛ زیرا قانونی در آمریکا به تصویب رسیده است که به رئیس جمهور اجازه می‌دهد تا اسلحه و سایر مهمات را به هر کشوری که دفاع از آن برای امنیت آمریکا حیاتی باشد، واگذار نماید، و اقدام به سرنگونی رژیم‌ها را در جهت منافع ملی آمریکا قلمداد کند. (شیرودی، مرتضی، ۱۳۸۱، نظام سلطه و ابعاد سلطه‌گری، مجله پگاه حوزه، ۱(۸۰)).

اهداف اقتصادی

الف. غارت و چپاول ثروت‌های «جهان سوم»: غارت ثروت‌های مادی (مانند معادن) و معنوی (مانند استعداد انسان‌ها) از اهداف اساسی نظام سلطه آمریکاست که خود هدف‌های فرعی دیگر را شامل می‌شود. یکی از هدف‌های فرعی، تجارت نابرابر است، که به معنای شکاف قیمت بین مواد خام جهان سوم و کالاهای صنعتی کشورهای غربی است. از نظر جهان‌خواران بین‌المللی از جمله آمریکا، این شکاف قیمت‌ها نه تنها باید وجود داشته باشد، بلکه می‌بایست به طور مرتب رو به

افزایش باشد. «به عنوان مثال در سال ۱۹۵۹ (۱۳۳۸) کوبا با درآمد حاصل از فروش ۲۴ تن شکر، می‌توانست یک تراکتور ساخت غرب را بخرد، اما یازده سال بعد شرایط به گونه‌ای تغییر یافته بود که برای خرید همان تراکتور، می‌بایستی ۱۱۵ تن شکر بفروشد».

هدف فرعی دیگر آمریکا غارت ثروت‌های زیر زمینی جهان سوم است. آمریکا به علت وسعت سرزمین‌هایش دارای مواد خام فراوان است. با این وجود، کشوری بی‌نیاز محسوب نمی‌شود. به عنوان مثال آمریکا برای ساختن یک موتور هواپیمای جت، به حدود ۱۱۵۰ الی ۱۳۰۰ کیلوگرم (کروم) نیاز دارد که باید تمام آن را از کشورهای آفریقای جنوبی، ترکیه و فیلیپین تهیه نماید. آمریکا از سال‌های ۱۹۴۹ تا ۱۹۶۷ م (۱۳۲۸ تا ۱۳۴۶ هـ ش) یکصد هزار پزشک، مهندس و دانشمند خارجی را در مراکز علمی و صنعتی خود به کار گمارده، در حالی که جهان به تک تک این متخصصان نیاز فراوان داشته است.

ب. تک محصولی کردن اقتصاد کشورهای جهان سوم: غارت و چپاول ثروت‌های مستعمرات، باعث شد که اقتصاد ملی آنان از هم بپاشد و به تدریج زمینه‌هایی به وجود آید که کشورهای جهان سوم، دستورات اقتصادی اربابان استعمارگر خود را به اجرا درآورند. در این راستا آمریکا و دیگر سلطه جویان بر حسب شرایط اقلیمی و نیازهای اقتصادی خود، به کشورهای تحت سلطه خود، تنها اجازه تولید محصولی را می‌دادند که برآورنده نیازهای کشورهای استعمارگر باشد. نظام تولید تک محصولی با روی کار آمدن سیاستمداران وابسته گسترش یافته، اقتصاد ملی کشور تحت سلطه را به کشور سلطه جو وابسته می‌نماید. این وابستگی به حدی است که دولت‌های امپریالیستی حتی بعد از دادن استقلال سیاسی به مستعمرات خود، به آسانی توانسته‌اند سلطه سیاسی و اقتصادی خود را بر این کشورها حفظ نمایند.

اهداف فرهنگی

الف. نفی ارزش‌های فرهنگی: سلطه گران بین‌المللی و در راس آنان آمریکا، فرهنگ و معتقدات ملی کشورها را از موانع اصلی ادامه حاکمیت مطلق خود می‌بینند. آن‌ها می‌خواهند فرهنگ ملی ملل مستضعف را محو نموده، فرهنگ و ارزش‌های خود را جایگزین آن کنند. در این صورت، چپاول جهان سوم بدون وقفه و به راحتی ادامه پیدا می‌کند. استعمارگران، جهان را با عینک اعتقادی و فرهنگی خود می‌بینند. بنابراین هر حرکت آگاه کننده‌ای را که مطابق با فرهنگ

سلطه گرایانه آنان نباشد، به شدت محکوم و منکوب می‌نمایند. به همین سبب انقلاب اسلامی ایران، بارها و بارها به عدم رعایت حقوق بشر متهم و در مجامع بین‌المللی مورد تاخت و تازهای سیاسی و فرهنگی آمریکا و دیگران قرار گرفته است. پیام فرهنگی آمریکا این است که زندگی آمریکایی بهترین زندگی است. کوشش تلویزیون ماهواره‌ای منطقه آسیا بر این اصل قرار دارد که آزادی و لذت از نوع غربی، بهترین آزادی و لذت است، و به طور مسلم مردم آلوده به چنین فرهنگی، دیگر به ارزش‌های فرهنگی خود توجه‌ای نشان نمی‌دهند. در واقع نقش عمده وسایل ارتباط جمعی در شکل دهی به افکار عمومی است و شاید به همین دلیل بود که در انقلاب مشروطیت ایران، مطبوعات را رکن چهارم مشروطیت، اعلام کردند. (ریاضی، محمود، ۱۳۵۵، تحلیلی کوتاه از امپریالیسم، تهران، انتشارات کویر).

ب. ترویج و اشاعه فساد: یکی از علل عمده بالا بودن سطح پیشرفت‌های علمی، صنعتی، اجتماعی و... این است که در جامعه با مفاسد فکری و اخلاقی به شدت مبارزه شود. در واقع تقلید کورکورانه از مدل‌های غربی، خوشگذرانی‌ها، مصرف زدگی و... جلو هر گونه تفکر و خلاقیت مفید را می‌گیرد. بنابراین ریاضی، کند و انسان‌ها را برده و اسیر خود می‌نماید؛ استعدادها را خاموش ساخته و از بین می‌برد. فساد اخلاقی بر افکار عمومی اثر عمیق می‌گذارد و نظام آموزشی را به سمت انحراف و انحطاط سوق می‌دهد. امام خمینی (ره) درباره فساد حاکم بر جامعه تحت حکومت رژیم ستمشاهی ایران می‌فرماید: «من گمان می‌کنم اگر سه سال دیگر حکومت این خانواده (پهلوی) و دارو دسته آن‌ها ادامه داشت، امکان اصلاح و تحول در این کشور نبود». (امام خمینی (ره)، به نقل از: جواد منصوری، ۲۵ سال حاکمیت آمریکا بر ایران، ۱۳۶۲، تهران، قومس).

اهداف نظامی

الف. ایجاد درگیری‌های منطقه‌ای: وجود کانون‌های بحران، موجب ادامه حضور نظام سلطه خواهد بود. سلطه‌جویان از ایجاد و اداره این قبیل بحران‌ها، دو هدف اساسی را دنبال می‌کنند: نخست آنکه می‌خواهند به این وسیله کشورهای در حال توسعه را در حالت ضعف و ناتوانی نگه داشته، آنان را از دستیابی به اهداف توسعه اقتصادی، فرهنگی و... خود باز دارند. دوم در نتیجه ضعف، ناتوانی و وابستگی این کشورها، امکان ادامه سلطه خود را بر آنان فراهم می‌سازند. جهان‌خواران برای اینکه بتوانند پس از استقلال سیاسی جهان سوم، به سلطه خود ادامه دهند، موزیانه

سعی می‌کنند تا مرزهای جغرافیایی این کشورها بر اساس واقعیت‌های تاریخی تنظیم نگردد. از سوی دیگر در این رابطه ویژگی‌های فرهنگی، قومی و اقتصادی ملل از بند رسته را مورد توجه قرار نمی‌دهند. به این ترتیب زمینه‌های بروز کشمکش‌ها و نزاع‌های منطقه‌ای را برای همیشه فراهم می‌سازند. از سوی دیگر با توجه به نقش تعیین‌کننده تسلیحات در ایجاد، تداوم و اداره این قبیل درگیری‌های منطقه‌ای، آمریکا خود را در صدر تولیدکنندگان و صادرکنندگان اسلحه قرار داده است؛ به نحوی که فهرست مشتریان تسلیحات آمریکایی بیش از دو برابر فهرست مشتریان شوروی سابق است. (منصوری، جواد، ۱۳۷۶، شناخت استکبار جهانی، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی).

ب. سرنگونی رژیم‌های انقلابی و مردمی: مبارزه با رژیم‌های انقلابی و سرنگونی آن‌ها یکی دیگر از اهداف سیاسی نظام سلطه آمریکاست. رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه‌ای (مُدَّ ظِلُّهُ الْعَالِي) در این باره می‌فرماید: «نظام سلطه به میل خود انقلاب‌ها را نفی و برای رژیم‌های انقلابی، اشکال تراشی می‌کند»؛ زیرا وجود حکومت‌های انقلابی و مردمی مانع و سدی است که جلو زیاده‌طلبی و زورگویی آمریکا و دیگر سلطه‌جویان را می‌گیرد.

ابزارهای نظام سلطه

۱- ابزارهای سیاسی

در جنگ جهانی دوم، کمونیسم شوروی (سابق) و لیبرالیسم آمریکا، بر فاشیسم آلمان پیروز شدند، و در نتیجه فاشیسم از بین رفت. اما تضاد بین کمونیسم شرقی و لیبرالیسم غربی رو به افزایش گذاشت و سرانجام این دو را در مقابل هم قرار داد. مؤلف کتاب «تحولات بین‌المللی» در این مورد می‌گوید: کم‌کم در سال‌های ۱۹۵۰ م. (۱۳۲۹ هـ ش) به بعد جو ضدیت با کمونیست‌ها نیز مانند سال‌های ۱۹۱۸ و ۱۹۱۹ م و دهه ۱۹۲۰ در آمریکا، بالا گرفت و تفتیش عقاید و تصفیه ادارات و ارتش به پیشگامی «مک کارتی» از سناتورهای متعصب آمریکا شیوع یافت. (نقیب زاده، احمد، ۱۳۶۹، تحولات روابط بین‌الملل از کنگره وین تا امروز، تهران، قومس).

«طرح مارشال» و «دکترین ترومن» (مارشال وزیر خارجه و ترومن رئیس جمهور وقت آمریکا بودند که طرح‌هایی را برای کمک به کشورهای اروپای غربی و ترکیه و یونان ارائه دادند تا

کشورهای فوق خسارات جنگ دوم جهانی را که بر آن‌ها وارد شده بود، جبران نمایند و در نتیجه در دامن اردوگاه کمونیسم سقوط نکنند (. اگر چه به ظاهر کمک اقتصادی آمریکا به کشورهای اروپای غربی و ترکیه و یونان بود، ولی در واقع برای جلوگیری از سقوط این کشورها در دام کمونیسم طراحی شده بود. از سوی دیگر احزاب کمونیست هدف خود را براندازی رژیم‌های سرمایه داری قرار دادند و مجموعه این اقدامات متقابل سبب شد تا فاصله شوروی (سابق) و آمریکا روز به روز بیشتر شود و جهان به اردوگاه کمونیسم و دموکراسی تقسیم گردد. مبارزه با کمونیسم و جلوگیری از گسترش آن، پایه طرح‌های متعدد از سوی آمریکا قرار گرفت و به بهانه حفظ کشورهای دوست از سقوط در دامن کمونیسم، پایگاه‌های نظامی و تسلیحاتی فراوان را در کشورهای مختلف به خصوص جهان سوم مستقر کرد و این امر موجب افزایش نفوذ آمریکا در این کشورها گردید. آمریکا برای مقابله با اردوگاه کمونیسم، دو پیمان بزرگ «ناتو» و «ستو» را تأسیس کرد و با انعقاد این پیمان‌ها یک خط دفاعی به دور شوروی (سابق) و اقمار آن به وجود آورد. این خط، اروپا تا آسیای جنوب شرقی را در بر می‌گرفت و فاصله ارضی این دو پیمان با حضور کشورهای ایران، ترکیه، عراق، پاکستان و انگلستان در پیمان بغداد پر می‌شد. آمریکا گرداننده اصلی پیمان بود؛ ولی هرگز به طور رسمی به پیمان ملحق نشد و به عنوان ناظر در آن شرکت داشت. آمریکا با وارد کردن کشورها به تأسیس و عضویت در پیمان‌های سیاسی و نظامی، ارتش آن‌ها را در اختیار می‌گیرد و در نتیجه کشورها ناچار می‌شوند از نظر سیاسی از آمریکا تبعیت نمایند و از جهت نظامی خریدهای نظامی خود را از آمریکا تأمین کنند. در گذشته آمریکا از این کار سود دو جانبه می‌برد؛ زیرا هم شوروی (سابق) را تحت کنترل داشت و هم سلطه خود را بر کشورهای عضو پیمان حفظ می‌کرد.

«ایجاد تفرقه»، ابزار کارآمد دیگری است که نظام سلطه از این راه و با دامن زدن به اختلافات قومی، نژادی، مذهبی و یا با ایجاد کشورهای مصنوعی (همانند اسرائیل غاصب) و فرقه‌سازی (مانند فرقه وهابیت) و تأسیس گروه‌های سیاسی و اجتماعی (مانند تشکیلات فراماسونری) و... راه را برای وصول به اهداف خود، هموار می‌سازد.

۲- ابزارهای اقتصادی

شرکت‌های چند ملیتی، از مهم‌ترین ابزارهای اقتصادی برای نفوذ نظام سلطه در جهان محسوب می‌شوند. این شرکت‌ها مجموعه‌ای از کارتل‌ها، تراست‌ها، و شرکت‌ها هستند. مرکز اصلی شرکت‌های چند ملیتی در یک کشور قرار دارد و شعبه‌های دیگر آن در سایر کشورها تأسیس می‌گردد. این شرکت‌ها دارای منابع مالی و پولی زیادی هستند. در نتیجه، نقش عمده آن‌ها مربوط به سرمایه‌گذاری در سایر کشورهاست. اما در واقع برای تولید محصولات مختلف در کشورهای جهان سوم، سرمایه‌گذاری می‌کنند و سود به دست آمده را از آن کشورها خارج می‌نمایند. به قول مؤلف کتاب امپریالیسم (تئوری، تاریخ، جهان سوم): «وقت آن رسیده است که این افسانه را که شرکت‌های خارجی، سرمایه در اختیار کشورهای جهان سوم می‌گذارند، کنار بگذاریم.» (مگداف، هری، کمپ، تام ۱۳۶۹)، امپریالیسم (تئوری، تاریخ، جهان اسلام)، تهران، کویر).

شرکت‌های چند ملیتی در جهان سوم از تأسیس صنایع مادر جلوگیری می‌نمایند؛ زیرا این صنایع نقش عمده‌ای در پیشرفت اقتصادی هر کشور دارند. اکثر کارخانه‌هایی را که شرکت‌های چند ملیتی در جهان سوم می‌سازند، مربوط به صنایع مونتاژ است که با قطع رابطه شرکت چند ملیتی با کشور دارنده کارخانه مونتاژ، تولید تعطیل می‌شود و شمار زیادی بیکار بر روی دست کشور جهان سومی باقی می‌ماند. این شرکت‌ها برای هر چه بیشتر وابسته نمودن کشورهای جهان سوم به کشورهای غربی، از شیوه‌های دیگری هم استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، به هر گونه اختراع و اکتشافی دست یابند، آن را به نام خود ثبت می‌نمایند تا به آسانی در اختیار جهان سوم قرار نگیرد. یا با در اختیار گرفتن امتیاز یک کالا به صورت انحصارات بین‌المللی، کشور جهان سومی را از مزایای آن محروم می‌سازند. امتیاز تنباکو که در زمان ناصرالدین شاه به یک خارجی تبعه انگلیس داده شد، نمونه‌ای برای این مورد است.

سلطه در زمینه اقتصادی، شیوه دیگری هم دارد و آن به وجود آوردن گرسنگی مصنوعی است. هر چند این نکته به نظر بسیار عجیب و غیرواقعی می‌نماید، اما شکی نیست که: «گرسنگی در جهان سوم، نتیجه مستقیم مکانیزه شدن هر چه بیشتر کشاورزی در کشورهای صنعتی است.» نظام سلطه برای حفظ و گسترش نفوذ و سلطه خود از ابزارهای دیگر اقتصادی نیز چون خرید

سهام شرکت‌های داخلی، تحمیل الگوهای سرمایه‌گذاری و تولید، پرورش نخبگان اقتصادی از دانشجویان اعزامی آن کشور به کشورهای غربی، متلاشی کردن اقتصاد ملی و سنتی به شکل‌های مختلف (مانند به وجود آوردن جاذبه‌های شهری و سوق دادن پول و خدمات به سمت مصارف شهری و در نتیجه ایجاد مهاجرت روستاییان به شهرها) و توسعه شغل‌های کاذب از طریق تبلیغات و... استفاده می‌کند.

۳- ابزارهای نظامی و امنیتی

یکی از مؤثرترین ابزارهای سلطه، تأسیس دستگاه‌های امنیتی و اطلاعاتی است. استعمارگران برای حفظ دولت دست‌نشانده، دستگاه‌های اطلاعاتی و امنیتی به وجود می‌آورند تا هرگونه مخالفتی را سرکوب کنند. در ایران زمان شاه، «ساواک» نمونه بارزی از یک دستگاه اطلاعاتی و امنیتی است که به کمک آمریکا به وجود آمد تا بتواند رژیم بعد از کودتای ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ را حفظ نماید. مؤلف کتاب سیاست خارجی آمریکا و شاه می‌گوید: «در ۱۹۵۶ (۱۳۳۵) شاه پس از مشورت با مقام‌های آمریکا تصمیم گرفت... واحد اطلاعاتی را تجدید سازمان کند و گسترش دهد. سازمان جدید ساواک نام گرفت. دستگاه‌های اطلاعاتی با حمایت و هدایت استعمارگران، اقداماتی انجام می‌دهند که در وهله اول باعث تحکیم رژیم دست‌نشانده می‌شود و سپس سلطه‌گران را بر بخش مهمی از اسرار کشور مسلط می‌سازند. حسن این دستگاه‌ها برای دشمن، آن است که هرگونه فریاد مخالفی را خفه کرده، راه را برای سرقت سرمایه‌های ملت باز و هموار می‌نماید.

۴- ابزارهای فرهنگی

یکی دیگر از راه‌های نفوذ نظام سلطه به کارگیری شیوه‌های فرهنگی و تبلیغی است. سلاح تبلیغ و قلم، برنده تر و کارسازتر از هر سلاحی است. این شیوه ممکن است در کوتاه مدت، نتیجه دلخواه را به همراه نیاورد، ولی تجربیات تاریخی نشان داده است که تأثیر آن صد در صد و یا نزدیک به آن است. شکست مسلمانان اندلس - اسپانیای فعلی در مقابل تهاجم فرهنگی غرب، نمونه‌ای از تأثیر شگرف این سلاح است. ابزار فرهنگی به طور معمول، آخرین سلاحی است که به کار گرفته می‌شود. زیرا دشمن همیشه می‌خواهد در کوتاه‌ترین زمان به هدف‌های خود برسد.

بنابراین ابتدا راه‌های کوتاه سیاسی، اقتصادی و نظامی را بر می‌گزینند و هرگاه از موفقیت این راه‌ها مایوس شود، به ابزارهای فرهنگی متوسل می‌شود.

راه‌های نفوذ فرهنگی بسیار متعدد و متنوع است و امروزه وسایل ارتباط جمعی و پیشرفت‌های تکنولوژیکی، بر پیچیدگی و کارآیی این شیوه‌ها افزوده است. فراهم آوردن امکانات تحصیل و تدریس برای دانشجویان و استادان کشورهای جهان سوم، اجرای برنامه‌های رادیویی به زبان ملی و محلی، ترجمه و انتشار کتاب‌های مورد نظر، ایجاد کتابخانه‌های عمومی، تأسیس و اداره مطبوعات و نشریات، کمک مالی به برنامه‌های فرهنگی، آموزش زبان انگلیسی، برگزاری مهمانی‌ها، انتشار مقالات و پوسترها و پخش فیلم‌های ماهواره‌ای، از جمله روش‌های فرهنگی است که برای نفوذ در افکار و عقاید و رفتار مردم و مسئولان اجرایی کشورهای مختلف جهان، از سوی نظام سلطه به اجرا در می‌آید. مؤلف کتاب سیاست خارجی آمریکا و شاه در مورد تأثیر این ابزارها می‌نویسد: «احتمالاً مهم‌ترین این اقدامات برنامه‌هایی بودند که ایرانیان را قادر به تحصیل در آمریکا ساختند؛ زیرا به پرورش یک قشر تکنوکرات از طبقه متوسط امروزی کمک کردند که نفرات دیوانسالاری دولت را تأمین می‌کرد و حسابی پشتیبان شاه بود.» (گازیوروسکی، مارک، ۱۳۷۱، سیاست خارجی آمریکا و شاه، تهران، نشر مرکز).

بدون تردید، ابزارهای فرهنگی، کم‌خطرتر، کم‌خرج‌تر، بی‌سر و صداتر و مؤثرتر از سایر ابزارهای اعمال سلطه بوده و در دراز مدت، نظام سلطه را در رسیدن به اهداف خود موفق خواهد کرد. این روش نیاز به دستگاه‌های عریض و طویل اطلاعاتی و امنیتی ندارد؛ اما الگوهای رفتاری مردم را به آسانی تغییر می‌دهد و آنان را بدون آن که متوجه شوند، به پیروی از استعمار می‌کشاند.

۵- ابزارهای اجتماعی و اداری

آمریکا در مقاطع زمانی مختلف از حمایت رژیم‌های دوست خود که بی‌عدالتی، قانون‌شکنی، سرکوب مردم و داشتن اقتصاد وابسته و ورشکسته را پیشه خود ساخته‌اند، خودداری می‌نماید و از دولت‌های وابسته می‌خواهد که از فشار به مردم خود دست بردارند و به یک رفرم - اصلاحات سطحی و ظاهری - اجتماعی مبادرت ورزند. و نوعی انقلاب نمایی را در کشورهای خود به اجرا در آورند، تا در مردم امید به زندگی ایجاد شود و مردم از اقدام به انقلاب حقیقی و ریشه دار منصرف شوند. مؤلف کتاب بررسی انقلاب اسلامی ایران می‌نویسد: «در سال‌های پس از جنگ

جهانی دوم... عصر انقلاب خیزی بود که منافع استعمارگران را به مخاطره جدی افکنده بود و این خطر، سرآغاز بحران و سقوط استعمار غرب به شمار می‌آمد و آمریکایی‌ها می‌بایست با آن مقابله می‌کردند. طرح رفرم... به ابتکار آمریکا (... در) برزیل و آرژانتین... نتایج موفقی در خنثی‌سازی جنبش‌های سیاسی در پی داشت... در سال ۱۳۳۸ «کندی» در آمریکا به قدرت رسید و طرح اصلاحاتی را برای جهان ارائه کرد.» (باقی، عمادالدین، ۱۳۷۰، بررسی انقلاب ایران، قم، نشر تفکر). اصلاحات ارضی و انقلاب به اصطلاح سفید شاه و مردم در ایران نیز ناشی از همین سیاست آمریکا بود.

مستضعفان

منظور از مستضعفان آن دسته از افرادی هستند که: از سوی مستکبران و نظام سلطه مورد ظلم و ستم واقع شده یا ضعیف به شمار آمده و ناتوان نگه داشته شده‌اند. و منظور از مستضعف فردی است که: به دلیل خفقان محیط پیرامونش از حیث فرهنگی، سیاسی و اقتصادی ضعیف گرفته شده است.

راهبردهای مبارزاتی مستضعفان

بصیرت

مقاومت

هجرت

استعانت از خدای بزرگ.

حوزه‌های استکبارستیزی جمهوری اسلامی ایران

حوزه اعتقادی

استکبارستیزی در ذات تمامی ادیان الهی وجود دارد. در قرآن کریم در بخش‌های متعدد خداوند در ضمن زشت شمردن استکبار و مستکبر مسلمانان را به تسلیم نشدن و مبارزه با مستکبران فرا خوانده است. «و خداوند هرگز به ضرر مومنان برای کافران راه تسلطی قرار نداده است». و در جایی دیگر خداوند مستکبران را به دخول در جهنم تهدید می‌کند «خداوند این دعوت را کرد که مرا بخوانید تا استجاب کنم. به درستی کسانی که از عبادت من استکبار می‌ورزند، به زودی با

کمال ذلت داخل جهنم خواهند شد». طبق موارد ذکر شده بر مومنان واجب گردیده است تا در برابر ظالمان و مستکبران بایستند و تحت سلطه آنها قرار نگیرند. جمهوری اسلامی ایران هم به صورت زیربنایی، اساسی و عقیدتی به مبارزه با استکبار پرداخته و قصد سازش با مستکبرین را ندارد.

حوزه سیاسی

حوزه دیگر مبارزاتی جمهوری اسلامی ایران با استکبار و مستکبرین حوزه سیاسی است. جمهوری اسلامی ایران با تشکیل حکومتی موفق، کارآمد، مردمی در نقطه توجه جهانیان قرار گرفته است. همانگونه که مترفین در برابر انبیاء ایستادند و در راس ظلم به مظلومان قرار گرفتند مستکبران جهان و در راس آنها ایالات متحده امریکا شروع به اتهام‌زنی‌های واهی علیه جمهوری اسلامی ایران، مرکز مبارزه با مستکبران و ظالمان کردند. اتهاماتی چون: حمایت از تروریسم، ساخت سلاح هسته‌ای، نقض حقوق بشر.

مقام معظم رهبری می‌فرماید: مبارزه با استکبار که امروز هم مظهر استکبار، دولت و رژیم ایالات متحده آمریکا است جزو ذات این انقلاب و جزو کارها و خواسته‌های اصلی و اساسی این ملت است. اگر این ملت مبارزه با استکبار را رها کند، معنایش این است که به دخالت بیگانه، به ذلت پذیری و به وضعیت بسیار تهدیدآمیز قبل از انقلاب تن بدهد. همه آحاد ملت، این احساس و این درک را از مسئله مبارزه با استکبار دارند. (بیانات رهبر معظم انقلاب در دیدار با دانشجویان و دانش‌آموزان به مناسبت سالروز تسخیر لانه جاسوسی امریکا، ۱۲/۸/۱۳۷۸). مبارزه با استکبار، مبارزه‌ی با نظام سلطه تعطیل‌پذیر نیست. این هم جزو همین حرف‌هایی است که اتفاقاً امروز من یادداشت کرده‌ام که به شما بگویم. این جزو کارهای ما است، جزو کارهای اساسی است، جزو مبانی انقلاب است. یعنی اگر مبارزه‌ی با استکبار نباشد، ما اصلاً تابع قرآن نیستیم. مبارزه‌ی با استکبار که تمام نمی‌شود. در مورد مصادیق استکبار، ایالات متحده امریکا اتم مصادیق استکبار است. (بیانات در دیدار جمعی از دانشجویان در بیست و چهارمین روز ماه مبارک رمضان ۱۴۳۶، ۹۴/۴/۲۰).

جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری با ثبات سیاسی، دارای موقعیت مهم جغرافیایی در منطقه غرب آسیا، دارای منابع و ذخایر گسترده نفت، گاز و معادن، دارای نیروی انسانی باسواد و

متبحر، دارای مردمی با اعتقاد و باورهای راستین می‌باشد. که پس از مقابله با آخرین رژیم شاهنشاهی (طاغوت)، سلطنت پهلوی که دست نشانده ایالات متحده امریکا بود، توسط آیت الله خمینی (ره)، بنیان‌گذاری شد. این نظام که امروزه پس از ۴۵ سال و طی کردن بسیاری از مشکلات که توسط کشورهای مستکبر و سلطه طلب وهم پیمانانشان ایجاد گردیده، تمام تلاش و توان خود را جهت پیدا کردن جایگاه خود در دنیا و به سرانجام رساندن اهداف و آرمان‌های خود به کار گرفته است به طوری که امروزه در زمینه‌های مختلف نه تنها حرفی برای گفتن دارد بلکه می‌تواند در سطح بین‌الملل در تعیین سیاست‌ها و خط‌ومشی‌ها تأثیرگذار باشد. چنان که می‌بینیم روابط خارجی جمهوری اسلامی ایران بر مبنای عدالت است و اقتضای این امر ایجاب می‌کند که روابط خود با سایر ملت‌ها و دولت‌ها را بر مبنای عدم ظلم و تعدی و روابط مسالمت‌آمیز بنا نهد و در مقابل دولت‌ها و ملت‌های ظالم و متخاصم بایستد. همانگونه که در دین مبین اسلام حکومت هدف نیست بلکه وسیله‌ای جهت تأمین عدالت و نفی ظلم است. نظام مقدس جمهوری اسلامی ایران هم از حکومت نه برای ظلم و ستم و گسترش آن بلکه برای گسترش عدالت و تشکیل حکومت عدل جهانی در سایه تمدن نوین اسلامی تلاش دارد. حال در ذیل رویکردهای جمهوری اسلامی ایران در مبارزه با استکبار، سلطه و حمایت از مستضعفان را بیان می‌کنیم.

رویکرد مبارزه با سلطه طلبی

حوزه سیاسی

حضور در عراق

جمهوری اسلامی ایران با وجود هشت سال جنگ با کشور عراق که از حمایت کامل ایالات متحده امریکا و هم‌پیمانانش برخوردار بود و آسیب‌های فراوانی که از ناحیه این کشور به ایران وارد شد پس از سقوط حزب بعث، حمله امریکا و فروپاشی نظام سیاسی این کشور با حضور در این کشور و انجام اقدامات عمرانی باعث جلوگیری از تجزیه این کشور و نجات مردمان آن از چنگال قدرت‌های سلطه طلب چون ایالات متحده امریکا و متحدان غربی این کشور پرداخت. البته حضور جمهوری اسلامی ایران علاوه بر خدمات عمرانی، تشکیل بسیج مردمی، مقابله با امریکا و گروه‌های تکفیری را نیز شامل می‌گردد. مخالفت جمهوری اسلامی ایران با مهندسی انتخابات

کشور عراق و مشارکت در فراهم‌سازی زمینه جهت برگزاری انتخابات مستقل و آزاد در این کشور را می‌توان به عنوان نمونه دیگری از مقابله جمهوری اسلامی ایران در مبارزه با استکبار جهانی و به بردگی گرفتن کشورهای در حال توسعه دانست.

حضور مستشاری در سوریه

جمهوری اسلامی ایران به عنوان متحد و شریک کشور سوریه با حضور در عرصه‌های مختلف این کشور همچون حضور مستشاری در سوریه به مقابله با تجزیه این کشور توسط استکبار جهانی (ایالات متحده آمریکا و متحدانش) پرداخته است. نمونه‌ای از حضور ایران در این کشور مقابله با گروه تکفیری، تروریستی داعش با حضور نیروهای بسیج مردمی، نیروی عملیات‌های برون مرزی جمهوری اسلامی (نیروی قدس سپاه پاسداران) به فرماندهی سردار سرافراز سپاه اسلام سرلشگر شهید حاج قاسم سلیمانی می‌توان اشاره کرد.

حضور در لبنان

جمهوری اسلامی ایران جهت مقابله با سلطه‌طلبی رژیم اشغالگر قدس که وجود حکومتی مستقل، قدرتمند و مسلمان همچون جمهوری اسلامی ایران را در منطقه غرب آسیا بر نمی‌تابد و به منظور حمایت از مردم لبنان با حضور در این کشور، کمک به عمران و آبادانی، تشکیل نیروی حزب الله و تجهیز این نیرو به سلاح‌های مورد نیاز در راستای مبارزه با سلطه‌طلبی و زیاده خواهی‌های رژیم جعلی اسرائیل از هیچ اقدامی فروگذار نکرده و نمی‌کند.

حوزه اقتصادی

اقتصاد مقاومتی

واژه اقتصاد مقاومتی برای اولین بار توسط مقام معظم رهبری در شهریور ماه ۱۳۸۹ در دیدار با جمعی از کار آفرینان مطرح شد. ایشان در این دیدار فرمودند: از نظر نظام سلطه، گناه بزرگ ملت ایران این است که خودش را از زیر بار سلطه آزاد کرده؛ می‌خواهند مجازات کنند به خاطر این گناه، که چرا خودت را از زیر بار سلطه، ای ملت! آزاد کرده‌ای. این ملت راه را پیدا کرده. اصلاً محاسباتشان اشتباه است؛ نمی‌فهمند چه کار باید بکنند و چه کار دارند می‌کنند. خب، اما فشار

می‌آورند؛ فشار اقتصادی از راه تحریم‌ها. ما باید یک اقتصاد مقاومتی واقعی در کشور به وجود بیاوریم. امروز کارآفرینی معنایش این است.

اقتصاد مقاومتی با فعالیت دانشجویان، اساتید و مسولان کشور، برگزاری همایش اقتصاد مقاومتی در کشور، بازتاب این همایش‌ها در رسانه‌های داخلی، جریان‌سازی گفتمان اقتصاد مقاومتی در سطح کشور، ابلاغ سیاست‌های کلان اقتصاد مقاومتی، تشکیل ستاد فرماندهی اقتصاد مقاومتی، نامگذاری سال ۱۳۹۵ به نام اقتصاد مقاومتی، اقدام و عمل، تشکیل کمیته اقتصاد مقاومتی در مجلس شورای اسلامی، نامگذاری سال ۱۳۹۶ به نام اقتصاد مقاومتی، تولید - اشتغال در راستای مقابله با نظام سلطه و زیاده‌خواهی‌های آن پیگیری و دنبال شده است.

عضویت در پیمان شانگهای

سازمان همکاری شانگهای سازمانی بین‌دولتی و با هدف همکاری‌های امنیتی، انرژی، سیاسی، امنیتی، اقتصادی و اجتماعی تأسیس شده است. این سازمان در سال ۲۰۰۱ میلادی توسط رهبران کشورهای چین، روسیه، قزاقستان، قرقیزستان، جمهوری تاجیکستان تشکیل شد. شانگهای ۵ سازمانی است که در سال ۱۹۹۶ میلادی تأسیس شد. و پس از عضویت ازبکستان تغییر نام داد و به سازمان همکاری‌های شانگهای مشهور شد. کشور ایران با عضویت در این پیمان و حضور موثر در آن در سطوح و ابعاد مختلف به مقابله با زیاده‌خواهی‌های کشورهای سلطه طلب چون آمریکا و متحدانش در زمینه اقتصادی می‌پردازد.

حوزه فرهنگی

یکی از ابزارهایی که نظام سلطه و در راس آن ایالات متحده امریکابر علیه نظام جمهوری اسلامی ایران استفاده کرده و می‌کند استفاده از ابزارهای ارتباطی و تبلیغاتی جهت مقابله با بیداری اسلامی که از نتایج انقلاب ایران در سال پنجاه و هفت بود، می‌باشد. ایالات متحده آمریکا و هم‌پیمانان غربی اش از جذب نخبگان گرفته تا تبلیغ نحوه لباس پوشیدن و شستشوی فکری نسل جوان سعی در یکسان سازی و همسو سازی افراد این ملت‌ها با خود دارد. جمهوری اسلامی ایران با استعانت از خداوند متعال و به دلیل داشتن فرهنگ غنی و مردمانی با اراده‌های استوار و پولادین

ومبارزه با شیخون فرهنگی در سطوح و ابعاد مختلف به مقابله با نظام سلطه جهانی برخاسته و به صدور دستاوردهای خود در این زمینه به جهان و جهانیان مشغول است.

رویکرد حمایت از مظلومان و مستضعفان جهان

حوزه اعتقادی

یکی از اصول نظام جمهوری اسلامی ایران حمایت از مستضعفان و مظلومان می باشد و این حمایت نه تنها ملت تابعه بلکه تمام ملت های جهان را در بر می گیرد. شهید مطهری در این زمینه می گوید: هر گاه گروهی با ما نخواهد بجنگد ولی مرتکب یک ظلم فاحش نسبت به یک عده افراد انسان ها شده است، و ما قدرت داریم آن انسان های دیگر را که تحت تجاوز قرار گرفته اند نجات دهیم، اگر نجات ندهیم در واقع به ظلم این ظالم نسبت به آن مظلوم کمک کرده ایم. ما در جایی که هستیم، کسی به ما تجاوزی نکرده، ولی یک عده از مردم دیگر که ممکن است مسلمان باشند و ممکن است مسلمان هم نباشند، اگر مسلمان باشند مثل جریان فلسطینی ها که اسرائیلی ها آن ها را از خانه های شان آواره کرده اند، اموالشان را برده اند، انواع ظلم ها را نسبت به آن ها مرتکب شده اند، ولی فعلاً به ما کاری ندارند، آیا برای ما جایز است که به کمک این مظلوم های مسلمان بشتابیم برای نجات دادن آن ها؟ بله، این هم جایز است، بلکه واجب است، این هم یک امر ابتدایی نیست. این هم، به کمک مظلوم شتافتن است، برای نجات دادن از دست ظلم بالخصوص که آن مظلوم مسلمان باشد. (مطهری، مرتضی، ۱۳۹۳، جهاد، تهران، مؤسسه انتشارات صدرا).

حوزه سیاسی

حضور در افغانستان

جمهوری اسلامی ایران با حضور در کشور افغانستان که پس از حضور شوروی سابق و ترک این کشور و جنگ های مکرر پس از حضور و ترک این کشور توسط امریکا و به دست گرفتن قدرت توسط طالبان عملاً به کشوری بدون داشتن هیچگونه جایگاه و ارزشی در نظام جهانی تبدیل شده است با صرف هزینه های فراوان در امور امنیتی، اقتصادی، فرهنگی و آبادانی در این

کشور در راستای حمایت از مستضعفان جهان که یکی از رویکردها و اهداف مهم این نظام می‌باشد ادامه طریق داده است.

حمایت از فلسطین

همه جهانیان به این امر واقف هستند هر کشوری در دنیا که از ملت مظلوم فلسطین حمایت کند با خشونت، تحریم و مقابله کشورهای مستکبر و سلطه طلب دنیا که در راس آن‌ها امریکای جنایتکار و متحدانش یعنی اروپایی‌ها هستند مواجه می‌گردد. امروزه حمایت جمهوری اسلامی ایران از ملت مظلوم و بی‌پناه فلسطین و به رسمیت نشناختن رژیم اشغالگر قدس و تلاش جمهوری اسلامی ایران جهت در اولویت قرار دادن مسئله فلسطین در جهان اسلام به عنوان مسئله مهم و ضروری باعث فشار، تحریم‌های ناجوانمردانه کشور امریکا و متحدانش نسبت به کشور و نظام ایران و سکوت سایر کشورهای دنیا گردیده است. با این حال جمهوری اسلامی ایران دست از حمایت و دفاع از ملت فلسطین در سطح جهانی و منطقه‌ای برنداشته است و آن به دلیل رویکرد جمهوری اسلامی ایران در حمایت از مستضعفان جهان می‌باشد. پس دفاع از ملت مظلوم فلسطین تکلیف شرعی همه مسلمانان و وظیفه انسانی تمامی انسان‌های آزاده جهان می‌باشد.

حمایت از یمن

هر جایی از دنیا که امریکا و متحدانش حضور دارند واژه‌های چپاول، غارت، ناامنی، وحشت، فساد و فتنه همراه است. این گونه حضور را در کشور مصیبت دیده یمن می‌توان بصورت ملموس مشاهده کرد، کشوری که به دلیل حمایت‌های امریکا از کشور عربستان در حمله به این کشور مردمانش از تهیه نیازهای روزانه خود عاجزند و این اتفاقات در حالی رخ می‌دهد که امریکا، انگلیس و عربستان در حال چپاول و غارت نفت این کشور هستند و نکته جالب توجه در این میان سکوت سازمان‌های حقوق بشری در مسئله یمن و عدم دخالت مستقیم سازمان ملل در محاصره همه جانبه مردم یمن می‌باشد و این تنها می‌تواند یک دلیل داشته باشد و آن هم پرداخت پول‌های بادآورده عربستان و نفت ارزان به غربی‌ها جهت سکوت می‌باشد اما جمهوری اسلامی ایران با حمایت از این کشور در مجامع بین‌المللی و درخواست از سازمان ملل جهت سکوت نکردن در

مسئله یمن به حمایت خود از مردمان این کشور ادامه داده و حتی تهدید کشورهای منطقه و غرب نتوانسته ایران را از هدف خود که حمایت از مستضعفان جهان است، منصرف کند.

نابودی رژیم اشغالگر قدس

با توجه به ماهیت غاصبانه و تجاوز کارانه این رژیم و کشتار مردم مظلوم فلسطین جمهوری اسلامی هیچ جایگاهی برای این رژیم جعلی قائل نبوده و تا نابودی کامل این رژیم در کنار مردم مظلوم فلسطین خواهد ایستاد و از محور مقاومت حمایت خواهد کرد.

مقابله با این رژیم و حمایت و دفاع نظام جمهوری اسلامی از مردم مظلوم فلسطین و لبنان برآمده از مسئولیت انسانی، اسلامی و ملی ماست.

انسانی بودن این مسئولیت برخاسته از فطرت و وجدان انسانی است که جامعه بشری را همچون پیکری واحد دانسته که درد و رنج در بخشی از آن، سایر بخش هارا نیز متأثر می سازد. اما اسلامی بودن این دفاع برخاسته از دستورات و آموزه های دینی است که سکوت در برابر ظلم و ستم را برای مسلمانان جایز ندانسته و همان ندای فطرت و وجدان پاک انسانی را مهر تأیید زده و اعلام نموده که «من اصبح لایهتم بامور المسلمین فلیس منهم و من سمع رجلا ینادی یا للمسلمین فلم یجبه فلیس بمسلم» کسی که به امور مسلمانان توجهی نداشته باشد از آن ها نیست و کسی که صدای مسلمانی را که درخواست کمک و یاری می کند بشنود و او را اجابت نکند مسلمان نیست (الکلبینی، محمد بن یعقوب، ۱۳۶۹، اصول کافی، بیروت، دارالتعارف للمطبوعات). اما ملی بودن این حمایت و دفاع از آنجاست که توسعه طلبی های رژیم صهیونیستی و خوی تجاوزگری این رژیم و در سر پروراندن شعار از نیل تا فرات از یک سو و حمایت بی دریغ و همه جانبه آمریکا از آن در راستای تأمین اهداف و منافع آن در منطقه حساس خاورمیانه از سوی دیگر و دشمنی این دو کشور با جمهوری اسلامی ایران، ضرورت دفاع از کشور و مقابله با افرون طلبی های آنان را آشکار می سازد.

همانگونه که راهبرد مبارزاتی مستضعفان بصیرت، مقاومت، هجرت و استعانت از خداوند بزرگ ذکر شد، جمهوری اسلامی ایران با تشکیل جبهه مقاومت در برابر نظام استکبار و سلطه جهانی، بصیرت افزایی در سطح ملی و بین المللی، تربیت نیروهای با اخلاص و متخصص در حوزه

علوم دینی و غیردینی به جنگ استکبار و سلطه جهانی رفته و این جنگ تنها جنگی است که جمهوری اسلامی ایران نه تنها به مقاومت در این جبهه پرداخته بلکه با حملات پیشگیرانه و برق آسا در صدد به زانو درآوردن دشمن می‌باشد.

نتیجه‌گیری

جمهوری اسلامی ایران با داشتن ذخایر عظیم، نیروی انسانی متعهد و باسواد، فرهنگ غنی، استمداد و پیروی از اسلام ناب محمدی (ص)، بهره‌گیری از قدرت و سواد عالمان دینی، مردمی با بصیرت، طرفدار و حامی جبهه مقاومت، با اراده‌ای پولادین و استوار با استعانت از خداوند بزرگ و با بهره‌گیری از پتانسیل تمامی اقوام و احترام به تمامی اقلیت‌ها دینی، با بهره‌گیری از آموزه‌های دینی پا به عرصه مقابله با استکبار و سلطه جهانی و در راس آن‌ها ایالات متحده آمریکا و متحدان اروپایی و آسیایی‌اش گذاشته است و در راه مبارزه با استکبار و سلطه و حمایت از مظلومان و مستضعفان جهان و رسیدن به آرمان‌های خود از هیچ قدرت، تهدید و تحریمی نهراسیده است و جهت رسیدن به آرمان‌ها و اهداف خود سود و زیان مادی را کنار نهاده و با تربیت نیروهایی که حاضر هستند جان خود را در راه این آرمان‌ها فدا کنند سعی در رساندن پرچم نهضت و انقلاب جهانی به فرماندهی اصلی یعنی حضرت بقیه‌الله الاعظم (عج) دارد. با توجه به توان بالای نظامی جمهوری اسلامی ایران، دیپلماسی قوی، استقلال سیاسی، اتکا به توان داخلی و نیروهای بومی و تلاش در جهت تبدیل از کشوری تک محصولی به کشور صاحب تکنولوژی‌های برتر می‌توان چنین نتیجه گرفت که: آینده در دستان ملت ایران است.

فهرست منابع

- قرآن کریم.
- ابن اثیر، مبارک‌بن محمد، ۱۴۲۱ هـ.ق، *النهاية في غريب الحديث والأثر*، رياض، دار ابن الجوزي.
- امام خمینی (ره)، به نقل از: جواد منصوری، ۲۵ سال حاکمیت آمریکا بر ایران، ۱۳۶۲، تهران، قومس.
- باقی، عمادالدین، بررسی انقلاب ایران، انتشارات تفکر، قم، ۱۳۷۰.
- باهوش فاردقی، مهدی، استکبار ستیزی در قرآن کریم، قم، ۱۳۹۷.
- بندر ریگی، محمد، ۱۳۸۶، *منجدالطلاب*، تهران، انتشارات اسلامی.
- ریاضی، محمود، ۱۳۵۵، تحلیلی کوتاه از امپریالیسم، تهران، انتشارات کویر.
- سروش، محمد، حیدری، احمد، ۱۳۹۲، *استضعاف و استکبار در قرآن*، قم، پژوهشکده تحقیقات اسلامی.
- شیرودی، مرتضی، ۱۳۸۱، *نظام سلطه و ابعاد سلطه گری*، مجله پگاه حوزه، ۱(۸۰).
- صابر پور، مینو، ۱۳۸۵، *تکبر و استکبار در قرآن کریم*، ۴(۲).
- طباطبایی، سیدمحمد حسین، ۱۳۷۸، *تفسیرالمیزان*، قم، جامعه مدرسین حوزه علمیه قم دفتر انتشارات اسلام.
- طباطبایی، سیدجعفر، جلالی نویری، حسین، *علل و حوزه‌های استکبار ستیزی در گفتمان انقلاب اسلامی*.
- طبرسی، فضل بن حسن، ۱۴۰۸ هـ.ق، *مجمع‌البیان*، بیروت، لبنان، دارالمعرفه.
- فرقانی، قدرت‌الله، ۱۳۸۳، *استکبار ستیزی در قرآن کریم*، قم، پژوهشکده تحقیقات اسلامی نمایندگی ولی فقیه در سپاه.
- فریادرس، محسن، تحلیل راهبردهای مبارزاتی مستضعفان در مواجهه با مستکبران از دیدگاه قرآن، فصلنامه علمی پژوهش‌های سیاست اسلامی، شهریور ۱۴۰۰، ص ۱۴۶-۱۷۴.
- الکلبینی، محمدبن یعقوب، ۱۳۶۹، *اصول کافی*، بیروت، دارالتعارف للمطبوعات.
- گازیوروسکی، مارک، ۱۳۷۱، *سیاست خارجی آمریکا و شاه*، تهران، نشر مرکز.
- محمدبن ابی‌احمد حسین بن طاهر ملقب به شریف رضی، *نهج‌البلاغه*، خطبه ۱۹۲.
- مصطفوی، حسن، ۱۳۶۰، *حسن، التحقیق فی کلمات القرآن*، تهران، بنگاه ترجمه و نشر کتاب.
- مطهری، مرتضی، ۱۳۹۳، *جهاد*، تهران، مؤسسه انتشارات صدرا.
- معین، محمد، ۱۳۵۰، *فرهنگ فارسی معین*، تهران، انتشارات امیر کبیر.
- مگداف، هری، کمپ، تام، ۱۳۶۹، *امپریالیسم (تئوری، تاریخ، جهان اسلام)*، تهران، کویر.
- منصوری، جواد، ۱۳۷۶، *شناخت استکبار جهانی*، مشهد، انتشارات آستان قدس رضوی.
- موسوی خمینی، سید روح‌الله، ۱۳۷۸، *صحیفه نور*، تهران، مرکز تنظیم و نشر آثار امام خمینی (ره).
- نقیب زاده، احمد، ۱۳۶۹، *تحولات روابط بین‌الملل از کنگره وین تا امروز*، تهران، قومس.